Çocuklar ?çin Empati Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar ?çin Empati Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18881

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar ?çin Empati Ölçe?i (ÇEÖ), ilkö?retim düzeyindeki ö?rencilerin empatik becerilerini ve e?ilimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? uyarlama türünde bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, Asuman Y?ld?z Yüksel taraf?ndan 2003 y?l?nda tamamlanan ve Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne sunulan bir doktora tezi kapsam?nda Türkçeye kazand?r?lm??t?r.

Ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin duygusal tepkilerini anlama ve ba?kalar?n?n bak?? aç?s?n? alma yeteneklerini de?erlendirmektir. Özellikle, bir empati e?itim program?n?n etkilili?ini ölçmek için bir ön test ve son test arac? olarak kullan?lm??t?r. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, ilkö?retim ça??ndaki çocuklar?n sosyal-duygusal geli?imlerini inceleyen ara?t?rmac?lar için önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Adaptasyon çal??mas?, ölçe?in kültürel ve dilsel ba?lamda Türk çocuklar?na uygunlu?unu sa?lamay? hedeflemi?tir. Bu tür bir uyarlama süreci, genellikle orijinal ölçe?in yap?sal geçerlili?ini ve güvenilirli?ini yeni popülasyonda yeniden test etmeyi gerektirir, böylece elde edilen bulgular?n bilimsel olarak sa?lam temellere dayanmas? sa?lan?r.

Anahtar Kelimeler

Çocuklar ?çin Empati Ölçe?i, Empati, Duygusal Beceriler, Sosyal Geli?im, ?lkö?retim Ö?rencileri, Psikolojik Uyarlama, Psikometrik Araçlar, Asuman Y?ld?z Yüksel.

Yazarlar

Asuman Y?ld?z Yüksel

Amaç

Çocuklar ?çin Empati Ölçe?i'nin temel amac?, ilkö?retim seviyesindeki çocuklar?n empatik becerilerini ve e?ilimlerini nicel olarak ölçmektir. Ölçek, özellikle bireylerin ba?kalar?n?n duygusal durumlar?n? do?ru bir ?ekilde alg?lama, anlama ve bu duygulara uygun tepkiler verme kapasitelerini de?erlendirmeye odaklanm??t?r.

Bu ölçek, Y?lmaz-Yüksel'in 2003 tarihli doktora çal??mas?nda, geli?tirilen bir empati e?itim program?n?n ö?rencilerin empatik yeterlilikleri üzerindeki etkisini bilimsel olarak belirlemek amac?yla kullan?lm??t?r. Dolay?s?yla, ölçe?in birincil uygulama alan?, e?itim psikolojisi ve geli?im psikolojisi alanlar?nda yap?lan müdahale çal??malar?n?n sonuçlar?n? de?erlendirmektir.

Ölçek, ara?t?rmac?lara ve e?itimcilere, çocuklar?n sosyal-duygusal ö?renme ihtiyaçlar?n? belirleme ve empatik geli?imi destekleyici e?itim stratejileri olu?turma konusunda kritik veriler

ARABPSYCHOLOGY.COM

sunmay? hedefler. Elde edilen veriler, çocuklar?n akran ili?kileri ve sosyal problem çözme becerileri hakk?nda da dolayl? bilgiler sa?lamaktad?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel sosyal-duygusal yap?lardan biri olan Empati yap?s?n? ölçmektedir. Empati, genellikle iki ana bile?en alt?nda incelenir: bili?sel empati ve duygusal empati. Bili?sel empati, bir ba?kas?n?n dü?üncelerini ve bak?? aç?s?n? zihinsel olarak anlama yetene?ini ifade ederken; duygusal empati, bir ba?kas?n?n duygusal durumunu deneyimleme veya bu duruma uygun duygusal tepkiler verme yetene?ini içerir.

Çocuklar ?çin Empati Ölçe?i, büyük olas?l?kla çocuklar?n günlük ya?am senaryolar?na verdikleri tepkiler üzerinden bu iki temel boyutu de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Ölçe?in maddeleri, çocuklar?n hayali durumlarda kendilerini ba?kalar?n?n yerine koyma ve bu durumlarda hissedilen duygular? tan?ma derecelerini ortaya ç?karmay? amaçlamaktad?r.

Ölçek, orijinal yap?s?n?n korunup korunmad???na dair detayl? bilgi kaynakta sunulmasa da, bir uyarlama arac? olarak, ölçtü?ü psikometrik yap?n?n Türk kültüründe de geçerli oldu?unu kan?tlamak için yap?sal geçerlik çal??malar?na tabi tutulmu? olmal?d?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türk popülasyonunda kullan?lan adaptasyonuna dair spesifik Geçerlik katsay?lar? veya yöntemleri, sa?lanan kaynak özetinde yer almamaktad?r. Ancak, bir doktora tezi kapsam?nda bilimsel bir araç olarak kullan?ld??? göz önüne al?nd???nda, kapsaml? geçerlik çal??malar?n?n yürütülmü? olmas? beklenir.

Tipik olarak, bu tür uyarlama çal??malar?nda a?a??daki geçerlik türleri incelenir: **Yap? Geçerli?i** (Faktör analizi ile ölçe?in teorik yap?s?n?n do?rulanmas?), **Ölçüt Ba?lant?l? Geçerlik** (Ölçe?in, empatiyle ili?kili oldu?u bilinen di?er ölçeklerle korelasyonunun incelenmesi) ve **Kapsam Geçerli?i** (Ölçek maddelerinin empati yap?s?n?n tüm boyutlar?n? temsil edip etmedi?inin uzman görü?leriyle belirlenmesi).

Ara?t?rmac?, ölçe?in ilkö?retim ö?rencilerinin özelliklerini do?ru bir ?ekilde yans?tt???ndan emin olmak için kültürel uyum ve dil geçerli?i çal??malar?n? da gerçekle?tirmi? olmal?d?r. Detayl? geçerlik sonuçlar? için, kullan?c?lar?n orijinal doktora tezine ba?vurmalar? gerekmektedir.

Güvenirlik

Sa?lanan özet verilerinde ölçe?in güvenirlik katsay?lar?na ili?kin spesifik bir bilgi bulunmamaktad?r. Psikometrik aç?dan sa?lam bir araç olarak kabul edilebilmesi için, uyarlama

ARABPSYCHOLOGY.COM

çal??mas?nda güvenirlik analizlerinin yap?lmas? zorunludur.

Beklenen güvenirlik yöntemleri ?unlard?r: **?ç Tutarl?l?k Güvenirli?i** (Genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile ölçülür; ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir) ve **Test-Tekrar Test Güvenirli?i** (Zaman içinde ölçekten al?nan puanlar?n ne kadar stabil oldu?unu gösterir, özellikle empati gibi nispeten kal?c? yap?lar? ölçen araçlar için önemlidir).

Y?lmaz-Yüksel (2003) tezinde, ölçe?in Türkçeye adaptasyonunun iç tutarl?l?k katsay?s?n? ve/veya yar?ya bölme güvenirli?ini rapor etmi? olmas? muhtemeldir. Bu katsay?lar, ölçe?in tutarl? sonuçlar üretti?ini akademik çevreye kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Çocuklar ?çin Empati Ölçe?i bir uyarlama ölçe?i oldu?undan, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli olup olmad???n? incelemek için Faktör Analizi yönteminin kullan?lmas? standart bir gerekliliktir.

Bu analiz, genellikle **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ile ba?lar, ard?ndan **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** ile orijinal ölçe?in teorik boyutlar?n?n (örne?in, bili?sel empati ve duygusal empati) adaptasyon çal??mas?nda elde edilen verilerle ne kadar uyumlu oldu?u test edilir.

Ölçe?in faktör yap?s? ve yük de?erleri, ölçe?in hangi alt boyutlar? ölçtü?ünü ve bu alt boyutlar?n kültürel adaptasyon sürecinde korunup korunmad???n? anlamak için hayati öneme sahiptir. Sa?lanan kaynakta bu detaylar yer almasa da, tezin bu bilgileri içerdi?i varsay?lmaktad?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemi?tir, ancak ilkö?retim ö?rencileri için genellikle Likert tipi veya basit evet/hay?r yan?tlar?n? içeren bir format beklenir.

Language Available: Türkçe (Türkçeye uyarlanm??t?r).

Population Group: ?lkö?retim Ö?rencileri (Primary School Students).

Age Group: ?lkö?retim seviyesine kar??l?k gelen ya? gruplar? (Genellikle 7-12 ya? aral???).

Population Details: Ölçek, Y?lmaz-Yüksel'in (2003) tezinde Empati E?itim Program?'n?n etkisini ara?t?rd??? ilkö?retim ö?rencileri örnekleminde kullan?lm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale) veya durumsal tepki ölçe?i format?nda uygulanm??t?r. Uygulama genellikle grup halinde veya bireysel olarak yap?labilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anahtar Kelimeler

Bili?sel Empati, Duygusal Empati, Geçerlik, Güvenirlik, Doktora Tezi, Sosyal-Duygusal Ö?renme, Psikolojik Test.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Correspondence Address: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (2003 y?l? itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in adaptasyon çal??mas? 2003 y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m?, ücreti ve izinleri hakk?nda spesifik bir bilgi kaynakta mevcut de?ildir. Ancak, doktora tezi kapsam?nda geli?tirilen araçlar genellikle akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için eri?ilebilir durumdad?r.

Ölçe?in tamam?na ve uygulama detaylar?na Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilmektedir. Tezin ba?lant?s? a?a??da yer almaktad?r.

Kaynaklar

Y?lmaz-Yüksel, A. (2003). *Empati e?itim program?n?n ilkö?retim ö?rencilerinin empatik becerilerine etkisi* (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tez Ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Çocuklar ?çin Empati Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sunulmamaktad?r. Ölçe?in orijinal PDF versiyonu a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: cocuklar-icin-empati-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM